

گذری بر مفاهیم و مسائل بنیادین تحول علم علی عباسی^۱

بازتولید تمدن درخشان اسلامی و ارائه الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت نیازمند نگاه عمیق به مقوله تحول علم است. تبیین چیستی علم و روشن ساختن تمایز علم و غیرعلم و نیز برشمردن کارکردهای علم یعنی توصیف، تبیین و پیش‌بینی، گام نخست تحقیق است. بیان معیارهای تقسیمات و طبقه‌بندی علوم همچون دسته‌بندی بر اساس منبع معرفت، متعلق معرفت و پیچیدگی و سادگی آن، روش تحقیق و نیز ترتب موضوعی دانش‌ها و نیز توجه به مبانی علوم از جمله مبانی هستی‌شناسانه و معرفت‌شناسانه در دسته‌بندی آنها، گام دوم این تحقیق است. در گام سوم و با ملاحظه تأثیر مبانی علوم در دسته‌بندی آنها واژه علم دینی و تفسیرهای متفاوتی که از آن صورت گرفته بررسی شده است. در آخرین گام، نظریه‌های تحول در علوم از دیدگاه اثبات‌گرایانه تا نظریه تحول پارادایم‌ها و هسته‌های سخت، بررسی و نظریه برگزیده ارائه می‌شود.

---

^۱ استادیار جامعه المصطفی العالمیه